

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 47 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Marla 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7766

International Safety Lock Nut Corporation, New-York, U. S. A.

Neodvrtljiva navrtka.

Dopunski patent uz osnovni patent broj 7765.

Prijava od 20. decembra 1928.

Važi od 1. marla 1930.

Najduže vreme trajanja do 28. februara 1945.

Ovaj dopunski patent ima za predmet varijante dispozitiva neodvrtljive navrtke opisane u patentu br. 7765; ovaj dispozitiv sadrži jedan zapirajući kotur koji je procepljen i elastičan, prvenstveno tipa Groewr (t. j. helikoidalni kotur, procepljen, uopšte od kaljenog čelika) koga zahvata prstenast žljeb odgovarajućeg profila, koji je predviđen na osnovi navrtke koncentrično lozi, pomenuti kotur proizvodi stezanje, centralnog dela, koji čini navrtnevu navlaku koja se nalazi između žljeba i otvora navrtke, uz telo zavrtlnja.

Zapaženo je da praktično ostvarenje jednog takvog žljeba koji polazi od osnove navrtke ima, u izvesnim slučajevima fabričkih teškoća, bilo da se izrađuje na drebanku bilo da se dobija kovanjem; ove teškoće su naročito značajne kod navrtki malih dimenzija, i prouzrokuju u svima slučajevima otpatke pri fabrikaciji i brzo stavljanje alata van upotrebe.

Pronalazak ima za cilj da se izbegnu gore pomenute nezgode, i sastoji se radi toga, u upotrebi, za praktično ostvarenje istog principa stezanja centralne navlake, u kombinaciji sa zapirajućim koturom, procepljenim i elastičnim radialno i aksialno tipa Groewr, ne više iz jednog jedinog komada, za navrtku sa prstenastim žljebom, već iz kombinacije dva komada, čiji spoj pravi pomenutu navrtku sa žljebom. Ova dva komada sastavljeni su odgovarajuće iz tela

navrtke koje je isečeno tako, da predstavlja centralnu navlaku izbušenu za lozu relativno tanku, iz njene osnove isečene u obliku kotura i uglačane za jedan prečnik veći od spoljašnjeg prečnika pomenute navlake, da bi se dobio žljeb.

Blagodareći ovim usavršenjima, izbegavaju se sve nezgode od upotrebe žljeba u navrtki, počev od njene osnove, što dopušta da se pronalazak ostvari na prost način, čak i za male navrtke, kod kojih stvaranje žljeba nailazi na najveće teškoće, i što dopušta, osim toga, da se izbegne ograničenje u upotrebi navrtki velike širine, pomenuta usavršenja svode se, definitivno u svima slučajevima, na znatno smanjene cene koštanja dispozitiva za stezanje.

Da bi se dobro razumeo pronalazak, i radi primera ostvarenja njegove forme izvođenja gore opisane, šematski su predstavljene na priloženim crtežima u kojima :

Sl. 1 jeste izgled u osovinskom vertikalnom preseku jednog oblika izvođenja pronalaska,

Sl. 2 je izgled u ravni ispod sl. 1, pretpostavljajući da su uklonjeni spojni delovi i klin,

Sl. 3 je analogan izgled sl. 1 dispozitiva navrtke, kontra-navrtke, zapirajućeg kotura sa dve strane za zahvatanje,

Sl. 4 je sličan izgled sl. 1 jedne varijante za montiranje sastavnih elemenata navrtke,

Sl. 5 je sličan izgled sl. 4 jedne varijante

dispozitivna predstavljeno na sl. 4, varijanti prema kojoj će izostavljati osnovin-kotur koji čini, u kombinaciji sa telom navrtke, navrtku na žljeb, i mesto nje stavlja se, da bi se ispunila ista uloga, rupica na otvoru, koja je nameštena za prolaz klina, kroz deo za stezanje, pomenuti otvor je, u tom cilju, frezovan ili ma kako drugače podešen.

Prema sl. 1—3, 1 je od delova za spajanje, 2, 3 telo zavrtnja je telo obične navrtke, koja je izrađena tako, da predstavlja jednu centralnu navlaku izvedenu za zavrtnj, relativno tanku 4 5 je odsečena osnova koja čine neprekidni kotur čije je unutrašnji prečnik 5^a određen tako da dopušta u kombinaciji sa spoljašnjim zidom centralne navlake izvedene na zavrtnj 4, rekonstituciju prstenastog žljeba 6, trapezoidalnog profila, na primer, za hvatanje procepljenog i elastičnog kotura 7, (radialno i aksialno tipa Grower), odgovarajućeg profila pomenutom žljebu, površina dodira osnove kotura 7 odgovara obliku površine dela za stezanje 1, na koji se oslanja.

Budući da je sastav ostvaren kao što je pokazano na sl. 1 kombinacijom ovih delova dobija se rekonstitucija ekvivalentnog skupa, što se liče rada, opisanog dispozitiva na osnovnom patentu.

Elastičnost centralne navlake izvedene na zavrtnj 4 dobija se na svaki poznati podesan način bilo na primer, pomoću radialnih procepa 8, bilo bušenjem serije otvora u ovoj navlaci, (svih preseka i podesnih visina) koji ulaze ili ne u unutrašnjost loze, bilo još davanjem navlaci 4 samo vrlo tanke debljine.

U slučaju dispozitiva za navrtku, kontra-navrtku i kotur sa dvostrukom površinom za hvatanje (sl. 3) isti način konstrukcije se očevidno primenjuje, žljeb 6' kontra-navrtke 3' koja je određena da primi jednu od površina za hvatanje kotura 7' sastavljena je iz spoljašnjeg zida centralne navlake izvedene na zavrtnj 4' i unutrašnjeg diametra osnovina-kotura 5' na jedan apsolutno identičan način ostvarenja osnovina-kotura navrtke 3.

Varijanta predstavljena na sl. 4 odnosi se poglavito na stezanje delova koji su izloženi znatnim potresima, kao što su, na primer, veznice željezničkih šina, to jest slučajevi gde može imati nezgoda, da se montiraju koturi 7 direktno u dodiru sa delom za stezanje. U ovim slučajevima, od preimущества je, da bi se imao u dodiru sa delom 1 neprekidni i ravan kotur, da se obrne smisao žljeba 6, rascepljen i elastičan kotur za blokiranje 7 montiran je onda na centralnoj navlaci 4 i koji hvata prečnik osnovina kotura 5, koji je postavljen u dodiru sa delom 1 za spajanje, što uklanja upotrebu suplementarnog kotura.

Što se liče varijante predstavljene sl. 5 ona čini u odnosu na dispozitiv predstavljen sl. 4, usavršenje u tom smislu što smanjuje njenu cenu koštanja, uklanjanjem jednog od njegovih sastavnih elemenata, funkcionisanje ostaje uvek identično u svome principu.

U tom dispozitivu, ivica kotura 7 za blokiranje procepljenog i elastičnog radialno i aksialno u koji je navijen na centralnu navlaku 4, uhvati se posle stezanja tela navrtke 3, u prečnik otvora 9. Rupa 10, je napravljena za prolaz zavrtnja 2, u delu 1, i vrši ulogu koju je prethodno igrala osnova navrtke 5.

U izvesnim slučajevima, ovaj dispozitiv moći će se upotrebiti kao kontra-navrtka, deo za stezanje 1 zamenjen je navrtkom čiji će otvor biti dovoljno da se frezuje za prolaz klina.

Dobro se razume, da će se moći, a da se ne izađe iz granica pronalaska uzeti u obzir varijante i usavršenja u detaljima njihovog ostvarenja. Na primer, osnovin-kotur 5 moći će imati, u preseku, svaki podesan profil, isto kao što će moći spoljašnji zid centralne navlake 4 uzeti trokoničan oblik, da bi primio u kombinaciji sa osnovin-kotutom 5 sa trokoničnim prečnikom 5^a, kotur za blokiranje sa dvostrukom stranom. Isto tako unutrašnja strana blokirajućeg kotura 7 (sl. 1) ili osnovinog-kotura 5 (sl. 4) ili navrtke 3 (sl. 5) može, u mesto ravnog dobiti svaki drugi oblik, koničan ili drugi, koji odgovara obliku površine dela na kome leži.

Patentni zahtevi :

1. Varijanta dispozitiva neodvrtljive navrtke koja je opisana u osnovnom patentu br. 7765 naznačena time, što se usavršenja za praktično ostvarenje istog principa stezanja centralne navlake, sastoje u kombinaciji zapirajućeg kotura, procepljenog i elastičnog radialno i aksialno tipa Grower sa dva komada čiji spoj čini pomenutu navrtku sa žljebom, ova dva komada sastavljena su iz tela navrtke koje je isečeno tako, da daje relativno tanku centralnu navlaku izvedenu na zavrtnj, i iz njegove osnove isečene u obliku kotura i uglačane na prečniku većem od spoljašnjeg prečnika pomenute navlake, da bi se dobio žljeb.

2. Varijanta dispozitiva neodvrtljive navrtke prema pat. zahtevu 1, naznačena uklanjanjem osnovnog-kotura čiji je spoj sa telom navrtke sastavljao navrtku na žljeb i zamenom sa otvorom koji je izveden za prolaz tela zavrtnja kroz deo za stezanje, pomenuti otvor je u tom cilju frezovan ili ma kako drugačije podešen.

Fig. 1

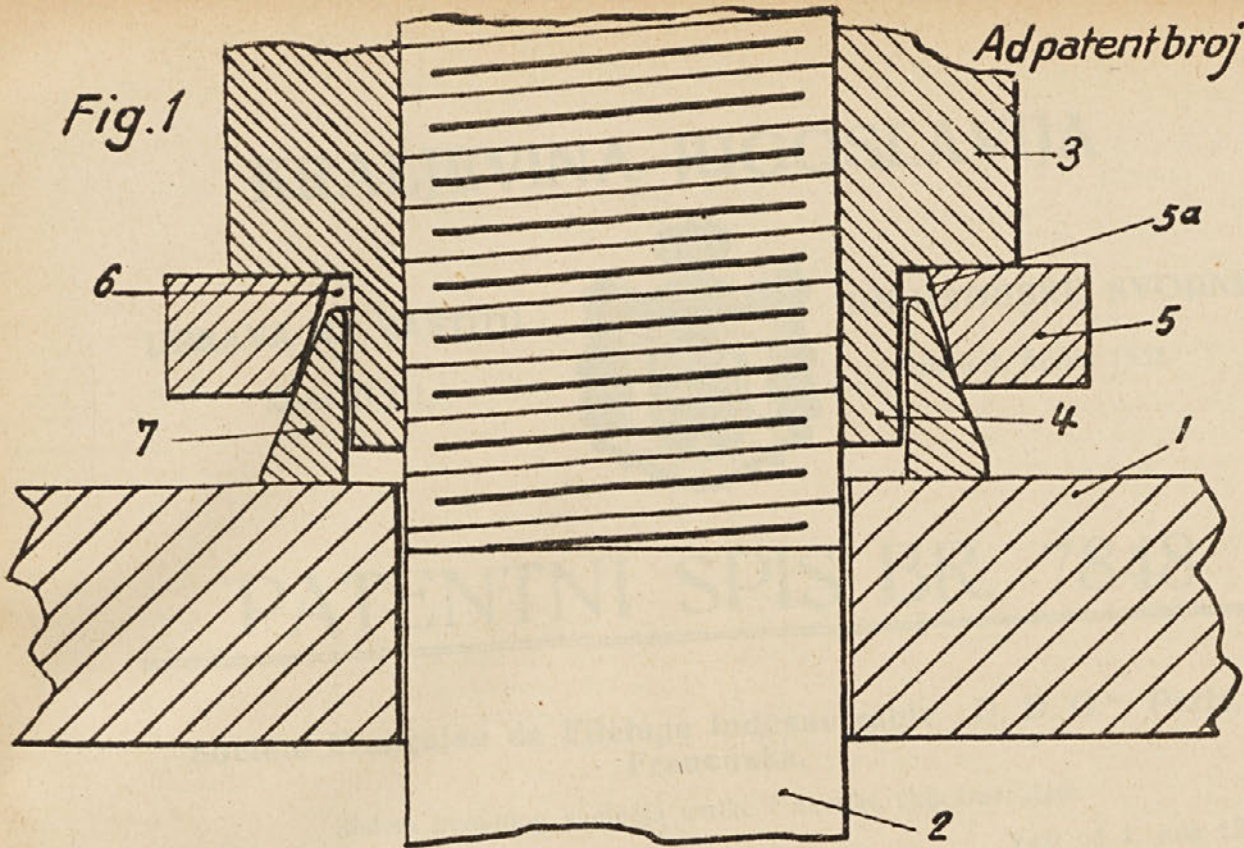

Fig. 2

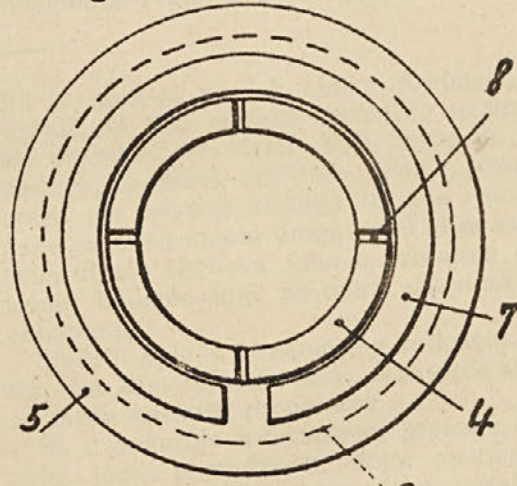

Fig. 3

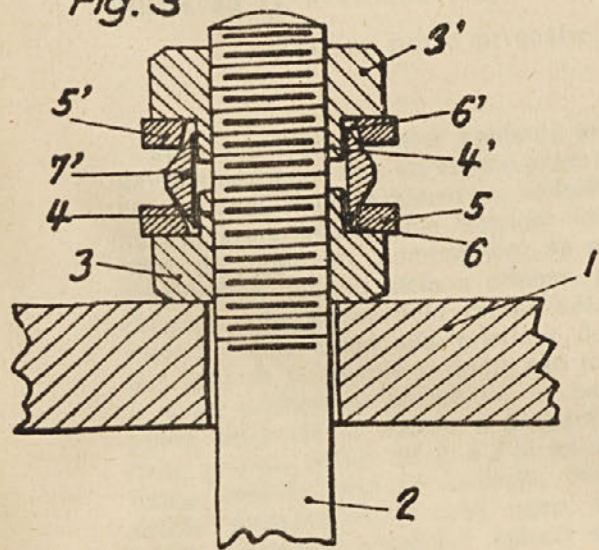

Fig. 5

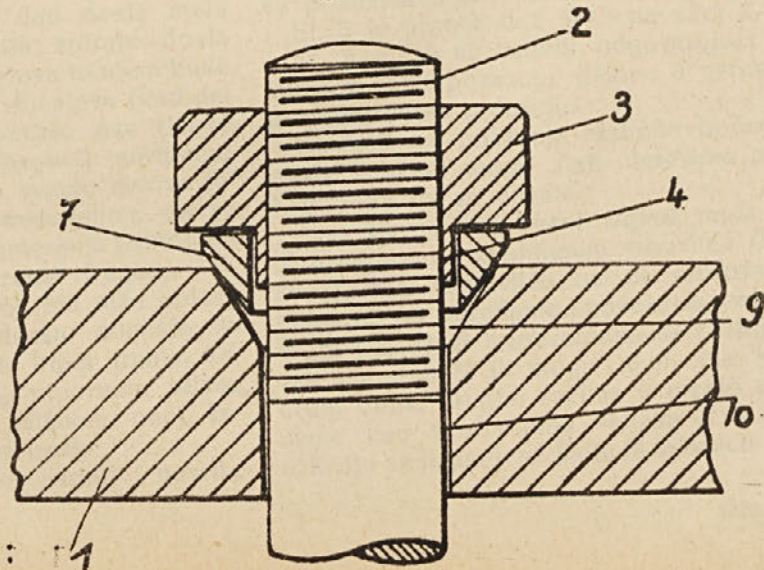

Fig. 4

